AFCEA NEDERLAND

AFCEA is een wereldwijde non-profit organisatie ten dienste van veiligheidsorganisaties binnen de overheid (waaronder Defensie), kennisinstituten en bedrijven. Het is een internationaal ethisch forum voor het uitwisselen van kennis en het onderhouden van een professioneel netwerk op het gebied van cyber, IT, communicatie en inlichtingen & veiligheid.

Van de president

Anders dan pakweg 20 jaar geleden staat de veiligheid van onze leef- en werkomgeving momenteel sterk onder druk. In de periferie van de Europese Unie worden oorlogen uitgevochten en via terreuraanslagen bereikt het geweld inmiddels onze voordeur. De NAVO onderkent meer assertiviteit van Rusland, terwijl er steeds indringender geluiden komen vanuit de Verenigde Staten dat Europa zijn eigen boontjes moet doppen. En de verwachting voor de komende jaren is een verdere verslechtering van de situatie; onzekerheid en instabiliteit zijn de sleutelwoorden van alle politieke trendwatchers zodra er over (de veiligheid in) Europa wordt gesproken.

De militaire organisaties in Europa krijgen door deze ontwikkeling – tegen wil en dank – meer aandacht en een meer prominente rol. Waarbij het de vraag is op welke wijze de krijgsmacht zich moet voorbereiden op mogelijk nieuwe conflicten. Want het is duidelijk: de technologie is de afgelopen 20 jaar enorm geëvolueerd en dit heeft cruciale gevolgen voor de manier waarop crises moeten worden aangepakt of conflicten kunnen worden beslecht. Het is ondenkbaar dat moderne technologie, waarvan onze samenleving al volledig afhankelijk is, niet of nauwelijks militair zal worden toegepast. Het is natuurlijk andersom: het leger dat het slimst gebruik maakt van die technologie, zal overheersen 'in the battlespace'.

Tegen deze achtergrond organiseert AFCEA Europe van 3 tot 5 oktober haar jaarlijkse TechNet conferentie en ditmaal is gekozen om dat te doen in Nederland. Plaats van handeling is het conferentie- en hotelschip ss Rotterdam. Onder het overkoepelende thema "Changing the Game in Security - Key Role for C4ISR", worden de volgende vier onderwerpen nader belicht:

- *From Joint ISR to Network Operations*
- *Serious Gaming becoming professional*
- *Tactical Networking in the Mobile Domain*
- *Cyber, What Else?*

Doel is om de laatste ontwikkelingen en innovaties op deze gebieden te bespreken. De inleidingen worden verzorgd door prominente sprekers, uit binnen- en buitenland. In deze TechNet Special Edition is het volledige programma opgenomen en ook de onderwerpen zijn verder toegelicht.

De conferentie wordt mede georganiseerd door de Nederlandse afdeling van AFCEA (Chapter The Hague) en samen met ondersteuning van de stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV) en de Vereniging Informatici Defensie (VID). Daarnaast is ook de Vereniging Officieren Verbindingsdienst, via de redactie van Intercom, betrokken. En het Ministerie van Defensie heeft haar fiat gegeven, waardoor o.a. de CIO van Defensie (schout-bij-nacht Tossings) persoonlijk een bijdrage zal leveren. Voor militairen en burgers van Defensie en andere overheidsorganisaties is deelname aan de conferentie een 'must'. De kosten voor deze categorie deelnemers bedragen € 70,- en kunnen m.i. geen bezwaar vormen.
Ik zie er dan ook naar uit heel veel geüniformeerden en hun burger-collega's te mogen begroeten tijdens de welkomstreceptie in het Rotterdamse Stadhuis op 3 oktober en bij de conferentie op het ss Rotterdam op 4 en 5 oktober. Tot dan! **Voor meer informatie: www.afcea.org/event/?q=TNE16**
U kunt als defensiemedewerker met korting deelnemen* aan de AFCEA TechNet in Rotterdam.

Contactgegevens - secretariaat: E-mail: jaap.vanderlelie@kpn.com | Tel: 06 5324 5648. Lid worden kan natuurlijk ook!

* Defensiemedewerkers kunnen in overleg met hun lijnmanager de conference fee (€ 70,-) declareren in DIDO. Om aan te melden kunt U het bijgesloten registratieformulier gebruiken (dus niet online inschrijven) en voor 23 september ingevuld/ondertekend sturen naar europe@afcea.org

BESTUUR AFCEA Chapter The Hague: President Bgen b.d. Bert Booman **Vice President** Kol b.d. Ton Bijl **Secretaris (1)** Jaap van der Lelie (KPN) **Secretaris (2)** Lkol b.d. Martin van Riemsdijk **Jaarprogramma** Tjeerd de Groot (TNO) **Penningmeester en Mediamaster** Ad Koolen (Compumatica) **Politie/OOV** Commissaris b.d. Wim Broer (iPeek) **Bedrijfsrelaties** Maj (R) Barry Bastiaansen (SSC-ICT Haaglanden) **Reservisten** Kap (R) Arnold Franse (Belastingdienst) **Adviseur** Toon Akkermans (NCIM)

Changing the Game in Security - Key Role for C4ISR

PROGRAM TECHNET EUROPE 2016

Monday, 3 October 2016

11:00 – 15:30 Registration open - ss Rotterdam
17:00 – 18:30 Welcome reception at the Rotterdam city hall

Tuesday, 4 October 2016

08:00 Exhibition open - ss Rotterdam
09:00 Welcome and Conference Opening Day 1
- MGen Klaus-Peter Treche, DEU AF (Ret.), GM, AFCEA Europe; and BGen Bert Booman, RNLA (Ret.), President AFCEA The Hague Chapter

09:10 Opening Address
- RAdm Maarten Tossings MSc, Chief Information Officer, MoD NLD

09:30 Keynote Speeches
- Dr. Jamie Shea, Deputy Assistant Secretary General for Emerging Security Challenges, NATO HQ
- Mr. Rini Goos, Deputy Chief Executive, EDA
- LGen Riho Terras, Commander Estonian Defence Forces

10:30 Networking Coffee Break in Exhibit Area
11:00 Keynote Speeches (Cont'd)
- Mr. Henk Geveke, Managing Director, Safety and Security, TNO (NLD)
- Prof. Dr. Holger H. Mey, Honorary Professor for Foreign Policy, University of Cologne (DEU)
- Prof. Dr. Gabi Dreo Rodosek, Chair of Communication Systems and Network Security (CODE), University of the Bundeswehr Münich (DEU)

12:20 Networking Lunch in Exhibit Area
13:50 Session 1: "From Joint ISR to Network Operations". Intro by Mr. Murray Davidson, Director Strategy, NCI Agency, followed by briefs from Industry
15:30 Networking Coffee Break in Exhibit Area
16:00 Session 2: "Serious Gaming becoming professional". Intro by LtCol Marko Hofmann, University of the Bundeswehr Münich (DEU)
18:00 Closing Remarks Day 1. Announcement of results of "Live Gaming" Session.
18:30 Networking Reception in the Exhibit Area

Wednesday, 5 October 2016

08:00 Exhibition open - ss Rotterdam
09:00 Welcome and Conference Opening Day 2
- MGen Klaus-Peter Treche, DEU AF (Ret.), GM, AFCEA Europe; and BGen Bert Booman, RNL AR (Ret.), Pres. AFCEA The Hague Chapter

09:10 Keynote Speech
- Mr. Terry Halvorsen, CIO, US DoD

09:30 Session 3: "Tactical Networking in the Mobile Domain" Intro by BGen Dr. Michael Färber, Deputy Commander DEU Bundeswehr CIS Command
11:10 Networking Coffee Break in Exhibit Area
11:40 Session 4: "Cyber, What Else?" Intro by BGen Hans Folmer, Commander NLD Cyber Command
13:40 Final Address: "C4I as a Weapon System" MGen Koen Gijsbers (Ret.), GM, NCI Agency
14:05 Closing Remarks & Farewell LGen Bob M. Shea, USMC (Ret.), President and CEO, AFCEA Int. HQ
14:20 Pick up a sandwich and drink

From Joint ISR to Network Operations

Joint Intelligence, Surveillance and Reconaissance (JISR) is onmisbaar voor het uitvoeren van militaire operaties. Het levert informatie en *intelligence* voor besluitvorming en uitvoering van operaties en ondersteunt het nemen van tijdige en juiste beslissingen. Zowel *surveillance* als *reconnaissance* maken gebruik van visuele observatie door soldaten op de grond en van elektronische informatie van tal van platvormen zoals satellieten, UAV's en sensoren op de grond en op zee. Deze informatie wordt vervolgens geanalyseerd en omgezet in intelligence. Deze gecombineerde elementen vormen Joint ISR.
In het kader van de VN-missie in Mali heeft Nederland met de *All Sources Information Fusion Unit* (ASIFU) een essentiële bijdrage geleverd aan het verzamelen van informatie waarop de VN-besluitvormers hun beslissingen konden baseren. Juist vanuit deze praktijk wordt nu gewerkt aan een nieuw operatieconcept, onder de titel Network Operations.
Meer materieel-geöriënteerd is de NAVO bezig met de realisatie van een omvattend JISR-systeem. In dit kader wordt data en informatie samengebracht uit projecten zoals het *Alliance Ground Surveillance System* (AGS), de NATO AWACS vliegtuigen en een grote variëteit aan nationale ISR-middelen uit zowel het land-, zee-, lucht-, als ruimtedomein. In februari 2016 werd de IOC status (Initial Operational Capable) voor JISR binnen de NAVO bereikt. Dat wordt gezien als een belangrijke stap in het verbeteren van de informatie-uitwisseling tussen de eenheden die voor NAVO-taken beschikbaar zijn. Voor de toekomst staat o.a. de vervanging van AWACS op het programma, waarbij opnieuw baanbrekende nieuwe technologie zal worden geïmplementeerd. Hier zal de inleider van de JISR-sessie, Murray Davidson van het NATO Communications and Information Agency, ongetwijfeld nader op ingaan.
Uit voorgaande moge blijken dat er binnen het domein van JISR grote ontwikkelingen plaatsvinden, waarbij er kansen zijn voor zowel grote internationale programma's als kleine innovatieve initiatieven. Tijdens het symposium zullen we kijken naar verschillende aspecten van de complexe wereld van JISR en ook horen welke ontwikkelingen er zijn met een disruptief potentieel. Extra interessant is het om te vernemen hoe de Defensie- en Veiligheidsgemeenschap deze technische 'waves of change' kan absorberen.

Serious Gaming becoming professional

Dit onderwerp maakt onderdeel uit van het programma omdat organisaties die actief zijn in het veiligheidsdomein meer dan ooit te maken hebben met snelle veranderingen en onvoorspelbare ontwikkelingen. Om het lerend vermogen van deze organisaties te versterken dient er voortdurend te worden geïnvesteerd in training en opleiding van medewerkers op individueel niveau en in de ontwikkeling van nieuwe handelingsalternatieven en scenario's op organisatieniveau.
Serious Gaming biedt veelbelovende mogelijkheden dankzij de technologische condities om mobiel toegang te krijgen tot leeromgevingen waarin deelnemers uitgedaagd worden om slagvaardig en adequaat beslissingen te nemen en waar organisaties nieuwe scenario's kunnen beproeven. Nieuwe leerconcepten als *Action Learning* en *Storytelling* kunnen optimaal vorm en inhoud krijgen als gebruik wordt gemaakt van online game platforms waarop diverse *'game mechanics'* worden toegepast en die deelnemers uitdagen om via analyse en onderhandelingen en in onderlinge competitie hun doelen te bereiken. Om de deelnemers in staat te stellen zich op het thema te oriënteren krijgen ze na registratie de gelegenheid om zich aan te melden voor een online game dat een aantal weken voorafgaand aan de conferentie begint. Ze worden uitgedaagd om in teamverband de lokale veiligheidsontwikkelingen in Rotterdam te volgen en vanuit een toegekende rol maatregelen te nemen om een dreigende aanslag te voorkomen.
Met dit seminar wil AFCEA een overzicht bieden van de ontwikkelingen die gaande zijn binnen de overheid, kenniscentra en het bedrijfsleven. Deze sessie wordt gemodereerd door commissaris van politie (b.d.). Wim Broer. Naast de inleider, die afkomstig is van de Universität der Bundeswehr München, zullen drie of vier vertegenwoordigers van bedrijven die in dit gebied werkzaam zijn - waaronder RUAG en IBM - hun visie geven. De centrale vraag die om een antwoord vraagt is of *'serious gaming'* de pretenties kan waarmaken om aan professionals in het veiligheidsdomein een effectievere leeromgeving te bieden. In samenhang daarmee is de vraag actueel of organisaties hiermee in staat zijn om de collectieve intelligentie te vergroten, dankzij het beproeven van scenario's en zonder dat er feitelijk risico's worden ondergaan. Aan de orde komen voorbeelden van verschillende toepassingen. Tevens wordt de uitkomst van het Conferentie Game aan het eind van de sessie bekend gemaakt en krijgt het winnende team een prijs.

Tactical Networking in the Mobile Domain

Militaire confrontaties zullen ook in ons deel van de wereld blijven plaatsvinden en Europese legers moeten zich daar op voorbereiden. Het is evident dat westerse landen dat in gezamenlijkheid blijven doen en zich dus richten op een zo hoog mogelijk niveau van samenwerking, ofwel interoperabiliteit. Technisch gezien is dat in de lucht en op zee al redelijk goed geregeld, maar in het landdomein is er nog een wereld te winnen. In het huidige informatie-tijdperk laat zich dat vertalen naar eisen op het gebied van *tactical networking*: het koppelen van de diverse communicatie- en informatiesystemen waar mobiele eenheden gebruik van maken en die nog veelal nationaal zijn ontwikkeld.

Er wordt al twee decennia gedacht en gesproken over het militaire internet, maar wat is daar tot nu toe van terecht gekomen? En belangrijker nog: hoe optimistisch moeten we zijn dat dit de komende jaren wel van de grond komt? Vanuit de militaire hoek wordt gekeken naar de industrie en vraagt men 'slechts' om oplossingen. Komen die er dan ook echt? Hoe dan? Welke ontwikkelingen zijn veelbelovend en wanneer kunnen er daadwerkelijk resultaten worden verwacht? En wat mogen we in het militaire domein verwachten van de razend populaire tools die soldaten nu al gebruiken op hun persoonlijke smart phones en tablets?

De sessie "Tactical Networking in the Mobile Domain" gaat hier nader op in. Door BGen Dr. Michael Färber, plaatsvervangend commandant van het Bundeswehr CIS Command, zal het probleemveld worden geschetst, wellicht ook met een oplossingsrichting. Van de vier industrie-sprekers - afkomstig van T-Systems, CISCO, KPN en ESG - verwachten we heldere antwoorden; ongetwijfeld niet allemaal hetzelfde en dat zegt zeker iets over de complexiteit van het probleem.

Uiteraard kan daarna van gedachten worden gewisseld. Al met al wordt dit een interessante én leerzame sessie!

Cyber, What Else?

Een belangrijk deel van ons leven vindt vandaag-de-dag plaats op het internet. Bijna alles wat we doen heeft een internetverbinding nodig, zakelijke deals, bankieren, winkelen, medische zorg, overheidszaken, telefonie, elektriciteit, gas, water management, het openbaar vervoer; vrijwel alles is afhankelijk van het internet. Dit maakt het internet een perfecte plek voor criminelen en anders-willenden om informatie te verzamelen en deze te ge- dan wel misbruiken. Zelfs de hackers tijdens de conferentie BlackHat USA 2016, afgelopen augustus in Las Vegas, waarschuwden de wereld voor de toenemende gevaren.

Er is geen garantie dat het internet succesvol en veilig zal blijven. En als we niet oppassen kunnen we het echt verpesten. Het is al eerder gebeurd en we kunnen het opnieuw doen. Deze waarschuwing komt van technoloog Dan Kaminsky, die zegt dat er behoefte is aan een vergelijkbare behandeling van het internet, zoals het National Institute of Health die geeft aan medisch onderzoek. Kaminsky was één van de keynote sprekers en sprak meer dan 6.000 BlackHat-deelnemers toe. Hij benadrukte dat de problemen die binnen de security gemeenschap moeten worden aangepakt niet alleen van politieke en technische aard zijn, maar dat het ook gaat om de wijze waarop de security gemeenschap onderling samenwerkt.

Tijdens AFCEA Technet Europa 2016 vindt een Cyber-sessie plaats met de pakkende naam: "Cyber..., What else?". Met gerenommeerde sprekers uit de Cyber Security-wereld zal dit een spannende ervaring zijn en iets wat ons lang zal heugen. Moderator van de Cyber-sessies is Air Commodore van de Royal Air Force (retired) Bruce Wynn, nu werkzaam als Independent Cyber Consultant & Advisor en de laatste jaren betrokken bij diverse spraakmakende Cyber 'incidents'.

De inleiding, met een visie vanuit zijn eigen (defensie)omgeving, zal worden verzorgd door brigadegeneraal Hans Folmer, commandant van het Nederlandse Defensie Cyber Commando. Vervolgens zijn er vier sprekers uit de Cyber-industrie. De inmiddels bevestigde sprekers zijn afkomstig van Secusmart, Rohde & Schwarz en CGI.